

ZPRÁVY

OD HLEDÁNÍ STOP K PRAKTICKÉMU UŽITÍ – STAVEBNĚHISTORICKÝ PRŮZKUM V PÉČI O PAMÁTKY

Symposium pod titulem „Von der Spurensuche zur praktischen Anwendung. Historische Bauforschung in der Denkmalpflege“ proběhlo 29. října 2004 v Lipsku jako doprovodný pořad při evropském veletrhu pro restaurování, péči o památky a obnovu měst „denkmal 2004“. Jeho pořadatelem bylo sdružení zemských památkářů ve Spolkové republice Německu, pracovní skupina „stavebně historický průzkum“, <http://www.denkmalpflege-forum.de>. Na této adrese by v dohledné době měly být zpřístupněny registry jednotlivých referátů.

Symposium o plánovaných 11 referátech se zaměřilo na tři tématické okruhy, jež určily jeho jednotlivé části: stavebněhistorický průzkum jako věda – práce s prameny a poznání, historické zkoumání staveb v přípravě sanace, příklady projektů stavebně historického průzkumu. Průzkumy zajišťují jednotlivé památkové úřady (v SRN je památková péče v působnosti zemské, nikoli spolkové), ovšem personální a finanční vybavení nedovoluje žádné ze spolkových zemí je provádět plošně a systematicky.

Jednání bylo po úvodním příspěvku prof. Gerta Madera z Mnichova k tématu průzkumů staveb ve státní památkové péči rozděleno do tří bloků:

I. Průzkum staveb

Ulrich Klein, Hrázděné stavby, metody a výsledky,

Jens Christian Holst, Cihlové zdivo jako předmět průzkumu staveb,

Helmut F. Reichwald, Ke vztahu průzkumu staveb a restaurování.

II. Průzkum staveb v přípravě sanací

Günther Stanzl, Průzkum staveb jako interdisciplinární úkol,

Bernhard Buchstab, Přínos stavebního průzkumu a statiky k zajištění středověké sýpky v obci Volkmarsen (třetí příspěvek bloku – přehled praktických příkladů průzkumů staveb jako přípravy hospodářského sanačního plánu – odpadl).

III. Příkladné projekty průzkumů staveb

Ulrike Heckner, Nové průzkumy domu v Cáchách,

Karl Schnieringer, Středověké měšťanské domy v Řezně – od jednotlivého objektu k městské struktuře,

Hansgeorg Bankel, Stavebně historické průzkumy jednoho zbrojního komplexu z posledního válečného roku 1944/1945: polopodzemní hala letecké továrny a konc. tábor Waldlager 5/6 u Mühlendorfu n. In-nem,

Claudia Mohn, Průzkum stavby klasické moderny. Dvojdom Le Corbusiera/Pierra Jeannereta v kolonii Weißenhof ve Stuttgartu.

Jak je z programu zřejmé, zahrnovaly přednesené příspěvky široké spektrum problematiky SHP – od zkoumání zdiva karolinského oktogonu domu v Cáchách po průzkum a zaměření neúplně dokončené a po skončení druhé světové války trhavinou zbořené impozantní, leteckým bombám odolné konstrukce obrovské výrobní haly zbrojního závodu z přelomu let 1944/1945 a přilehlého pracovního koncentračního tábora (včetně hořkého konstatování, že trosky haly byly zapsány do seznamu památek, ale o pozůstatky koncentračního tábora zájem v tomto kontextu není), od dokumentace hrázděných staveb po přípravu a průběh obnovy dvojdomu Le Corbusiera ve Stuttgartu, jakož i plošné zkoumání v centrech měst. V některých případech šlo o přípravu obnovy, mnohdy však pouze o dokumentaci substance jednotlivých staveb před jejich demolici, přičemž i významné poznatky zůstaly uchovány toliko ve zpracovaných a uložených elaborátech.

Co se týče nových metod, zajímavá byla zmínka o analýze cihel, kdy při znalosti původu suroviny s dostatečně velkým počtem vzorků lze fyzikálními metodami stanovit dobu od výpalu po odebrání vzorku s celkem značnou přesností. V diskusi o fotogrammetrii padla zmínka i o tom, že řada pracovišť v nadšení z digitálních metod opustila fotogrammetrii s využitím fotografie, což není vždy přínosem.

Zajímavé a pro střední Evropu snad přímo příznačné bylo konstatování, jak se v péči o stavby v intravilánu uplatňují i v SRN všelijaké politické tlaky, ba i korupce.

JINDŘICH NOLL